

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2022. gada 13. septembrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kusiņš, tiesneši Jānis Neimanis un Artūrs Kučs, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 147/2022),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. panta pirmo daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 89. pantam, 92. panta pirmajam teikumam, Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 6. pantam un Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (turpmāk – Pakts) 14. panta pirmajai daļai.

2. Apstrīdētā norma noteic: “Civillietu un administratīvo lietu tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un tiesa nav atzinusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Par civillietas un administratīvās lietas iztiesāšanu rakstveidā tiesa laikus informē lietas dalībniekus, nosakot termiņu papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. –19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punkts noteic: izskatot pieteikumu, Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā ar saturiski līdzīgiem pieteikumiem, lūdzot izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam un Konvencijas 6. pantam (ieteikumi Nr. 58/2022 un Nr. 84/2022).

Izskatot pieteikumu Nr. 58/2022, Satversmes tiesas 2. kolēģija 2022. gada 28. martā pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu (turpmāk – kolēģijas 2022. gada 28. marta lēmums). Kolēģija konstatēja, ka pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām. Savukārt, izskatot pieteikumu Nr. 84/2022, Satversmes tiesas 4. kolēģija 2022. gada 25. maijā nolēma atteikties ierosināt lietu, jo pieteikuma faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums pēc būtības nebija mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija (turpmāk – kolēģijas 2022. gada 25. maija lēmums).

Līdz ar to kolēģijai ir jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

5. Kolēģijas 2022. gada 25. maija lēmumā konstatēts, ka pieteikums Nr. 84/2022 joprojām satur trūkumus, uz kuriem norādīts kolēģijas 2022. gada 28. marta lēmumā. Proti, pieteikumā vēl arvien nav sniegts juridiskais pamatojums tam, ka no Satversmes 92. panta pirmā teikuma izrietētu likumdevēja pienākums civillietās noteikt obligātu lietas izskatīšanu mutvārdu procesā vismaz vienā tiesas instancē. Tāpat pieteikumā vēl joprojām nav pamatots tas, ka apstrīdētās normas atbilstība Konvencijas 6. pantam būtu vērtējama atsevišķi no Satversmes 92. panta pirmā teikuma.

Izskatāmais pieteikums papildināts ar argumentiem par to, kādēļ, noskaidrojot Satversmes normu saturu, vērā ņemamas Latvijas starptautiskās saistības cilvēktiesību jomā. Pieteikuma iesniedzējs arī precizējis, ka mutvārdu procesu vismaz vienā tiesas instancē nepieciešams nodrošināt lietās, kurās risināmi sarežģīti juridiski jautājumi. Tāpat izskatāmajā pieteikumā precizēts prasījums, proti, Pieteikuma iesniedzējs lūdz izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību arī Satversmes 89. pantam un Pakta 14. panta pirmajai daļai.

Tomēr pieteikumā norādīto argumentu izklāsta un struktūras izmaiņas, to izvērsana vai apjoma palielināšana, kā arī pieteikuma papildināšana ar citām satura ziņā līdzīgām augstāka juridiska spēka tiesību normām nav uzskatāma par tādām izmaiņām, kas izmaina pieteikumā ietvertā juridiskā pamatojuma saturu pēc būtības. Pieteikumā joprojām nav sniegts juridiskais pamatojums tam, ka no Satversmes normām izrietētu likumdevēja pienākums civillietās noteikt obligātu lietas izskatīšanu mutvārdu procesā vismaz vienā tiesas instancē. Tāpat pieteikumā nav pamatots tas, kādēļ apstrīdētās normas atbilstība Konvencijas 6. pantam vai Pakta 14. panta pirmajai daļai būtu vērtējama atsevišķi no Satversmes normām. Tādējādi izskatāmajā pieteikumā ietvertie papildu apsvērumi nenovērš kolēģijas 2022. gada 25. maija lēmumā konstatētos trūkumus.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta
piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 147/2022).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Gunārs Kusiņš